

Ufuk açıcı bir yapıt

Çocuk yazınının hem yaşça hem yolda büyük adlarından Feridun Oral'ın, ormandaki tanıklıkları, şiirsel yazın yapısı ve kısa öykücülere bölerek anlattığı Ormanda Dört Mevsim kendisinin usta resimleriyle ufuk açıcı kitaplar rafında yerini aldı.

EMEK YURDAKUL

KISA ÖYKÜ KISA SÖZ

İroniyle gülmeye ihtiyaç duyduğunda *Thomas Bernard*'a ve hüznünlendiğinde *Sina Akyol*'a sarılan bir okur olarak, kısa anlatımın düşkünüyüm. Kısa anlatım kadar sevdiğim bir başka ve becermesi zor şey de metnin yapısında yeni kurgular. İkisi de edebiyatta ustalık gerektiren basamaklar.

Bir şeyi kısa anlatabilmek de yapısını ezber dışına taşımak da metafor okumada iyi bir birikim gerektiriyor. Ve de metni işitebilmeyi. Dilin bir tınısı var çünkü. Bir dili, anadili gibi bilmek demek o dilin tınısını işitmek demek.

Yapıbozumcu bir yaklaşımda metni oluşturan sözcükleri yerleştirebilmek, metni dinleyebilmek mümkün. Eğer ki yazar metnin önündeyse, ona hükmetmeye çalışıyorsa o metin sadece bozuma uğruyor. Söylediğini duyabildiği noktada ise doğaçlama bir şekilde, kendi tarzında yerleştiriyor anlatısını istediği kalıba. *Ormanda Dört Mevsim*'de Feri-

dun Oral, giriş paragrafının ardından her ayın başlığı altında yapısal olarak böldüğü ama anlatı akışında bölmediği bir dizi kısa öykü anlatmış. Üstelik genelde şiirde gördüğümüz bir yapıda kurgulamış: "Şubat - İki tavşan/ karların üstünde/ sıçrayıp koşuyordu./ Bir kurt/ ağaçların arkasına/ gizlenmiş,/ onları izliyordu."

NEYİN NASIL YAZILDIĞI

Soru sormaya kapı açan her kitap gibi *Ormanda Dört Mevsim*'i de ilk etapta bu nedenle sevdim. "Şiir neydi? Nasıl yazılıyordu? Kısa öykü neydi? Ve en önemlisi tüm bunlara kim karar veriyordu?"

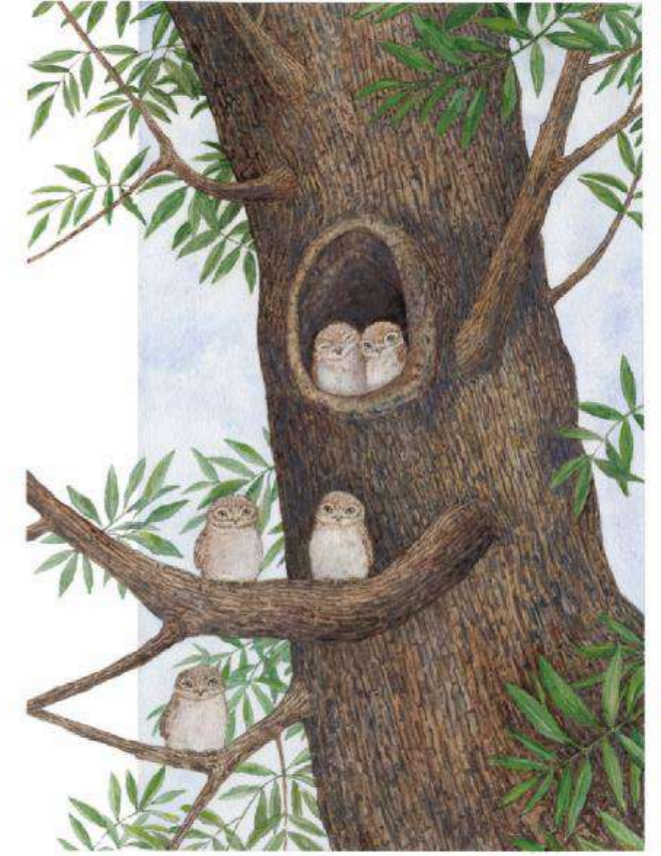
Bir grup insanın toplanıp bir şeylere köşeler çizmesini, kalanların bunlara uymasını, uymayanların taşlanmasını ya da yok olup gitmesini çok yorucu buluyorum.

Edebiyat incelemelerine karşıyım gibi bir yere varmamışım umarım. Editörlük yapan biri olarak yazmanın metodolojisine dair okumak, izlemek, öğrenmek hem işim gereği hem de severek yaptığım bir şey. Sıkıldığım ise, zamanı dolmuş bakış açılarının bir türlü eskiiyip yitmeme-

si kısmı. Doğduğum yıl, güzel sanatlardan mezun olmuş bir ustanın, *Feridun Oral*'ın, ancak kendi alanında kendi üretimine muhalifliği onu kuşaklar arası aktarır sanıyorum. Çocukken bana okunan bir yazarın bugün de aynı taleple okunması hele de çocuk edebiyatı alanında ve son yirmi yılda değişen dünya hızında, önemli bir sınanma olsa gerek. Önceki kuşaklarda, üretkenler daha mı şanslıydı acaba?

Klasikler ya da yapıtaşları olarak yer aldıkları alanlarının tarihçelerinde. Bugünkü koşullar da daha mı zor yoksa şahane bir ters köşeyle daha mı özgürlükçü? Yanıtı bilmiyorum ama sanat-edebiyat üreticisinin yaptığı şeyin süregelirliğinin onun tutarlılığının değil eskidiğinin göstergesi olduğunu biliyorum, hem de hâlâ hayattayken.

Böğürtlen Cini ve *Sarı Gaga*'yla 93'te tanıştığım *Feridun Oral*'ın o kitabını da okuyun. *Ormanda Dört Mevsim*'le karşılaştığımda, o ilk kitaba dönüp sarıldım, edebiyatın tam da yapması gereken şeyi yapıp kalbimizdeki ince kası güçlendirdiği için... ■

Desen: FERİDUN ORAL

Ormanda Dört Mevsim / Feridun Oral / YKY Doğan Kardeş Kitaplığı / 32 s. / 4+ / 2022.